

Digitale leermiddelen en gelijke kansen

De inzet van digitale leermiddelen in het onderwijs heeft een bescheiden positief effect op leerprestaties. Een belangrijke vraag is in welke mate deze inzet leidt tot het verkleinen of juist vergroten van verschillen in leerprestaties tussen verschillende groepen leerlingen. Oftewel: profiteren alle leerlingen evenveel van inzet van digitale leermiddelen? Om hierop meer zicht te krijgen vroeg het ministerie van OCW het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek een beknopt literatuuronderzoek te doen.

Bij digitale leermiddelen kan het gaan om programmatuur zoals een elektronische leeromgeving, een digitale (formatieve) toets of een reken-app. Het kan ook gaan om apparatuur, zoals een laptop, digibord of virtual reality-bril of om een combinatie van apparatuur en programmatuur.

Gebruik digitale leermiddelen in onderwijs neemt toe

Het gebruik van digitale leermiddelen in het primair en voortgezet onderwijs neemt toe. De meest gebruikte vorm van ict is een beamer of digibord. Ook gebruiken leraren digitaal leermateriaal tijdens de les en geven ze er klassikaal uitleg mee. De redenen om digitale leermiddelen in het (funderend) onderwijs in te zetten zijn divers:

- aansluiten bij de belevings- en ervaringswereld van leerlingen die steeds digitaler wordt
- betere leerprestaties realiseren
- meer onderwijs op maat bieden
- leerlingen zelfstandiger laten werken
- verrijking van de lesstof bieden
- adaptief kunnen toetsen
- een les efficiënter vormgeven

Digitale leermiddelen en gelijke kansen

Positief voor leerprestaties

De inzet van digitale leermiddelen in het onderwijs heeft een bescheiden positief effect heeft op leerprestaties. Dat geldt in zowel het primair als voortgezet onderwijs, hoewel de effecten in het primair onderwijs wat groter lijken. Welke factoren van invloed zijn op de omvang van dit effect is uit de geraadpleegde literatuur niet eenvoudig te destilleren. Digitale leermiddelen zijn vooral een bron voor extra effectieve leertijd en maken het ontvangen van individuele feedback mogelijk.

Profiteren alle leerlingen evenveel van digitale leermiddelen?

Vergelijkend onderzoek naar verschillende effecten van de inzet van digitale leermiddelen voor groepen leerlingen met een verschillende sociaal-economische status (SES-groepen) of hoog/laagpresteerders levert geen eenduidige uitkomsten op. De meeste onderzoeken laten geen verschil in effecten zien voor verschillende SES-groepen. Leerlingen uit hogere SES-groepen lijken dus evenveel te profiteren als leerlingen uit lagere SES-groepen.

Onderzoek naar effecten op hoog- en laagpresteerders laat zeer uiteenlopende resultaten zien. Uit een deel van de studies blijkt dat de inzet van digitale leermiddelen leidt tot een toename van verschillen in leerprestaties tussen hoog- en laagpresteerders, terwijl andere studies laten zien dat de verschillen tussen leerprestaties van beide groepen afnemen. Het beschikbare onderzoek geeft helaas onvoldoende inzicht in de manier waarop de inzet van digitale leermiddelen kan bijdragen aan gelijke kansen. Het ontbreekt daarmee aan kennis over factoren die eraan bijdragen dat laagpresteerders leerachterstanden (deels) inlopen via ict.

Meer lezen?

Bekijk de volledige minireview 'Digitale leermiddelen en gelijke kansen'
op www.nro.nl

